

Presidència de la Generalitat

LLEI 3/2017, de 3 de febrer, de la Generalitat, per a pal·liar i reduir la pobresa energètica (electricitat, aigua i gas) a la Comunitat Valenciana. [2017/1041]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans i totes les ciutadanes que les Corts han aprovat i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

La situació econòmica tan precària en què es troben moltes famílies al País Valencià ha provocat que moltes d'aquestes no puguem assumir el pagament dels subministraments bàsics de llum, gas i aigua o es priven d'altres béns bàsics necessaris per a poder atendre'ls. Aquesta circumstància afecta greument la vida i la salut de les persones que la pateixen ja que posa en risc el seu dret a una vida digna i la seua seguretat, i les minva en la capacitat per a participar com a membres de ple dret en la societat per les repercussions que té, no només sobre la seua integritat física, sinó també sobre la resta de funcions de reproducció i regeneració social que es realitzen en l'àmbit domèstic inclòs l'àmbit de l'educació.

Efectivament, l'accés als subministraments bàsics energètics és condició *sine qua non* per a garantir altres drets fonamentals com la vida, la salut o la dignitat humana, i també aspectes relacionats amb l'ensenyament pel que fa a la importància que en la formació té la connexió a internet. Per tot això, tenint en compte la greu situació d'uns col·lectius molt afectats per la crisi financera, es considera que, d'acord amb les directives 2009/72/CE del Parlament Europeu i del Consell, sobre normes comunes per al mercat interior de l'electricitat, i 2009/73/CE del Parlament Europeu i del Consell, sobre normes comunes per al mercat interior del gas natural, cal establir una sèrie de mesures per prevenir i pal·liar la pobresa energètica.

Aquesta llei es dicta en ús de les competències exclusives de serveis socials i defensa del consumidor i de l'usuari que l'article 49, paràgrafs 24 i 35, atribueixen a la Generalitat Valenciana, com també en el marc de les obligacions que corresponen als poders públics establertes pels articles 51.1 i 128.1 de la Constitució espanyola, com a manifestacions de la declaració continguda en l'article 1.1 de la norma bàsica que defineix l'Estat espanyol com un estat social.

D'altra banda, l'article 131 estableix que l'Estat, mitjançant una llei, planifica l'activitat econòmica general per a atendre les necessitats col·lectives, equilibrar i harmonitzar el desenvolupament regional i sectorial, i estimular el creixement de la renda i de la riquesa i la seua distribució més justa.

No obstant això, és el número 13 de l'apartat 1 de l'article 149 de la carta magna, relatiu a les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, el títol genèric que ha servit de vegades per a justificar, juntament amb altres, algunes normes nacionals que han regulat matèries com el sector elèctric, hidrocarburs, etc.

D'aquesta manera, les mesures incloses en aquesta llei estan destinades a establir mesures d'ajuda a les famílies que no poden fer-se càrrec de les despeses en matèria d'electricitat, gas i aigua, com també a promoure el canvi en els hàbits de consum i, especialment, l'estalvi energètic, que permetrà reduir el consum i, per tant, el cost de la factura de llum, aigua i gas a les llars en situació de vulnerabilitat social on es donen aquest tipus d'intervencions.

Per a aconseguir el canvi en els hàbits de consum es necessita la concurrència de totes les parts que intervenen en aquest tema: les administracions, amb normes com aquesta, per a pal·liar les conseqüències de la carença de serveis bàsics; les persones usuàries, amb l'adquisició d'hàbits, i les empreses que, dins del concepte de la responsabilitat social corporativa, contribuïsquen al millorament de l'estat de benestar, promovent un consum responsable, que repercutiria no sols a nivell personal individual de les persones objecte d'aquesta llei, sinó en la consecució de beneficis generals per a tota la societat.

El suport dins de les empreses d'una unitat de treball social (algunes ja en tenen) contribuiria de forma efectiva a aconseguir una millor aten-

Presidencia de la Generalitat

LEY 3/2017, de 3 de febrero, de la Generalitat, para paliar y reducir la pobreza energética (electricidad, agua y gas) en la Comunidad Valenciana. [2017/1041]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos y todas las ciudadanas que Les Corts han aprobado y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del rey, promulgo la siguiente ley:

PREÁMBULO

La situación económica tan precaria en que se encuentran muchas familias en el País Valenciano ha provocado que muchas de estas no puedan asumir el pago de los suministros básicos de luz, gas y agua o se priven de otros bienes básicos necesarios para poder atenderlos. Esta circunstancia afecta gravemente a la vida y la salud de las personas que la sufren ya que pone en riesgo su derecho a una vida digna y su seguridad, menguando en su capacidad de participar como miembros de pleno derecho en la sociedad por las repercusiones que tiene, no solo sobre su integridad física, sino también sobre el resto de funciones de reproducción y regeneración social que se realizan en el ámbito doméstico incluido el ámbito de la educación.

Efectivamente, el acceso a los suministros básicos energéticos es condición *sine qua non* para garantizar otros derechos fundamentales como la vida, la salud o la dignidad humana, y también aspectos relacionados con la enseñanza por lo que respecta a la importancia que en la formación tiene la conexión a internet. Por todo ello, teniendo en cuenta la grave situación de unos colectivos muy afectados por la crisis financiera, se considera que, de acuerdo con las directives 2009/72/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, sobre normas comunes para el mercado interior de la electricidad, y 2009/73/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, sobre normas comunes para el mercado interior del gas natural, hay que establecer una serie de medidas para prevenir y paliar la pobreza energética.

Esta ley se dicta en uso de las competencias exclusivas de servicios sociales y defensa del consumidor y del usuario que el artículo 49, párrafos 24 y 35, atribuyen a la Generalitat Valenciana, así como en el marco de las obligaciones que corresponden a los poderes públicos establecidas por los artículos 51.1 i 128.1 de la Constitución española, como manifestaciones de la declaración contenida en el artículo 1.1 de la norma básica que define al Estado español como un estado social.

Por otro lado, el artículo 131 establece que el Estado, mediante ley, planifica la actividad económica general para atender a las necesidades colectivas, equilibrar y armonizar el desarrollo regional y sectorial, y estimular el crecimiento de la renta y de la riqueza y su más justa distribución.

Sin embargo, es el número 13 del apartado 1 del artículo 149 de la carta magna, relativo a las bases y coordinación de la planificación general de la actividad económica, el título genérico que ha servido en ocasiones para justificar, junto con otros, algunas normas nacionales que han regulado materias como el sector eléctrico, hidrocarburos, etc.

De este modo, las medidas incluidas en esta ley están destinadas a establecer medidas de ayuda a las familias que no pueden hacer frente a sus gastos en materia de electricidad, gas y agua, así como a promover el cambio en los hábitos de consumo y, especialmente, el ahorro energético, que permitirá reducir el consumo y, por lo tanto, el coste de la factura de luz, agua y gas en los hogares en situación de vulnerabilidad social donde se den este tipo de intervenciones.

Para conseguir el cambio en los hábitos de consumo se necesita la concurrència de todas las partes que intervenen en este tema: las administraciones, con normas como esta, para paliar las consecuencias de la carença de servicios básicos; las personas usuarias, con la adquisición de hábitos, y las empresas que, dentro del concepto de la responsabilidad social corporativa, contribuyan a la mejora del estado de bienestar, promoviendo un consumo responsable, que repercutiría no solo a nivel personal individual de las personas objeto de esta ley, sino en la consecució de beneficios generales para toda la sociedad.

El apoyo dentro de las empresas de una unidad de trabajo social (algunas ya la tienen) contribuiría de forma efectiva a conseguir una

ció a les necessitats col·lectives, a equilibrar i harmonitzar el desenvolupament regional i sectorial, i a estimular el creixement i la distribució més justa de la renda i la riquesa.

D'altra banda, la pobresa energètica és només una de les manifestacions de la pobresa, que es caracteritza per la carència de recursos econòmics que impedeixen a les persones que la pateixen aconseguir la cobertura de les necessitats bàsiques: aliment, habitatge i subministraments energètics, i impedeixen l'accés a serveis vitals com educació, cultura, ocupació i participació activa en la societat.

Facilitar els subministraments d'aigua, llum i gas a les persones en situació de vulnerabilitat és obligació dels poders públics valencians, però no es pot oblidar una meta més ambiciosa com és que tots els ciutadans tinguen els ingressos suficients perquè puguen organitzar-se autònomament. D'això deriva la necessitat d'un esforç per superar aquestes situacions des de plantejaments de normalització i justícia social, generant ocupació i establint prestacions suficients que promoguen l'autonomia de les persones.

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. Objecte

Constitueix l'objecte d'aquesta llei l'adopció de mesures per a paliar i reduir la pobresa energètica a les llars en situació de vulnerabilitat social de la Comunitat Valenciana com també establir mesures efectives i preventives per a incrementar l'estalvi i l'eficiència energètics.

Article 2. Definicions

1. Als efectes d'aquesta llei, s'entendrà per «pobresa energètica» la situació de dificultat en què es troba una llar de la Comunitat Valenciana per a atendre el pagament del seu consum energètic i que comporta una falta d'accés normalitzat als subministraments d'electricitat, aigua, gas i altres fonts de combustibles energètics a proposta dels serveis socials municipals.

2. S'entén per «mesures per a combatre la pobresa energètica» totes aquelles actuacions encaminades a mitigar els efectes immediats de la pobresa energètica per als que la pateixen, com també les destinades a prevenir les causes que porten les famílies a aquestes situació de precarietat.

3. S'entén per «reduir la pobresa energètica» totes les actuacions destinades a aconseguir que disminuïska el nombre de persones que, per motius econòmics, no poden mantenir a la seua llar unes condicions mínimes de salubritat i dignitat. També es considerarà així l'adopció de totes les mesures encaminades a incrementar l'estalvi i l'eficiència energètics, com els certificats d'eficiència energètica i l'adopció de bones pràctiques energètiques a la llar.

4. S'entendrà per «llar en situació de vulnerabilitat social» aquella que es trobe en situació de pobresa energètica d'acord amb els paràmetres que es definisquen reglamentàriament en atenció als nivells d'empobriment admesos per l'Institut Nacional d'Estadística referits a la Comunitat Valenciana.

A aquest efecte es considerarà que tenen la condició de «llar en situació de vulnerabilitat social» aquelles en què els informes dels serveis socials municipals acrediten, com a principal percepció regular dels integrants de la unitat familiar o de convivència, rendes mínimes d'inserció o rendes garantides de ciutadania.

CAPÍTOL II

Mesures per a paliar i reduir els efectes de la pobresa energètica

Article 3. Declaració de llar en situació de vulnerabilitat social

1. La competència per a declarar la situació de vulnerable serà de la Generalitat, a proposta dels alcaldes o l'òrgan competent d'entitats locals, en base als informes dels serveis socials.

2. La declaració que suposa el reconeixement de llar en situació de vulnerabilitat s'obtindrà amb la sol·licitud prèvia de qualsevol de les persones majors d'edat que la pateixen davant els serveis socials municipals, i ha de quedar constància en el registre de documents de

mejor atención a las necesidades colectivas, a equilibrar y armonizar el desarrollo regional y sectorial, y a estimular el crecimiento y la distribución más justa de la renta y la riqueza.

Por otro lado, la pobreza energética es solo una de las manifestaciones de la pobreza, que se caracteriza por la carencia de recursos económicos que impiden a las personas que la sufren conseguir la cobertura de las necesidades básicas: alimento, vivienda y suministros energéticos, e impiden el acceso a servicios vitales como educación, cultura, empleo y participación activa en la sociedad.

Facilitar los suministros de agua, luz y gas a las personas en situación de vulnerabilidad es obligación de los poderes públicos valencianos, pero no se puede olvidar una meta más ambiciosa como es que todos los ciudadanos tengan los ingresos suficientes para que puedan organizarse autónomamente. De aquí la necesidad de un esfuerzo por superar estas situaciones desde planteamientos de normalización y justicia social, generando empleo y estableciendo prestaciones suficientes que promuevan la autonomía de las personas.

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 1. Objeto

Constituye el objeto de la presente ley la adopción de medidas para paliar y reducir la pobreza energética en los hogares en situación de vulnerabilidad social de la Comunitat Valenciana así como establecer medidas efectivas y preventivas para incrementar el ahorro y la eficiencia energéticos.

Artículo 2. Definiciones

1. A los efectos de esta ley, se entenderá por «pobresa energética» la situación de dificultad en que se encuentra un hogar de la Comunitat Valenciana para hacer frente al pago de su consumo energético y que conlleva una falta de acceso normalizado a los suministros de electricidad, agua, gas y otras fuentes de combustibles energéticos a propuesta de los servicios sociales municipales.

2. Se entiende por «medidas para combatir la pobreza energética» todas aquellas actuaciones encaminadas a mitigar los efectos inmediatos de la pobreza energética para los que la sufren, así como las destinadas a prevenir las causas que llevan a las familias a esa situación de precariedad.

3. Se entiende por «reducir la pobreza energética» todas las actuaciones destinadas a conseguir que disminuya el número de personas que, por motivos económicos, no pueden mantener en su hogar unas condiciones mínimas de salubridad y dignidad. También se considerará así la adopción de todas las medidas encaminadas a incrementar el ahorro y la eficiencia energéticos, como los certificados de eficiencia energética y la adopción de buenas prácticas energéticas en el hogar.

4. Se entenderá por «hogar en situación de vulnerabilidad social» aquel que se encuentre en situación de pobreza energética conforme a los parámetros que se definan reglamentariamente en atención a los niveles de empobrecimiento admitidos por el Instituto Nacional de Estadística referidos a la Comunitat Valenciana.

A estos efectos se presumirá que tienen la condición de «hogar en situación de vulnerabilidad social» aquellos en los que los informes de los servicios sociales municipales acrediten, como principal percepción regular de los integrantes de la unidad familiar o de convivencia, rentas mínimas de inserción o rentas garantizadas de ciudadanía.

CAPÍTULO II

Medidas para paliar y reducir los efectos de la pobreza energética

Artículo 3. Declaración de hogar en situación de vulnerabilidad social

1. La competencia para declarar la situación de vulnerable será de la Generalitat, a propuesta de los alcaldes o el órgano competente de entidades locales, en base a los informes de los servicios sociales.

2. La declaración que supone el reconocimiento de hogar en situación de vulnerabilidad se obtendrá con la solicitud previa de cualquiera de las personas mayores de edad que la sufren ante los servicios sociales municipales, y debe quedar constancia en el registro de documentos de

seua presentació. La documentació que haurà d'acompanyar-s'hi serà la que corresponga d'acord amb la normativa reguladora de les situacions i ajudes consegüents.

3. En el cas que una empresa comercialitzadora d'energia (aigua, electricitat o gas) vulga tallar el subministrament per raons d'impagament, haurà de comunicar aquesta circumstància als serveis socials municipals perquè estudien la situació de la llar en risc de situació de pobresa energètica, de manera prèvia al fet que s'efectue cap tipus de restricció o tall en el subministrament.

4. Els serveis socials municipals actuaran en els termes que corresponen a la situació, i a aquest efecte examinaran si hi concorren els requisits i emetran informe sobre el particular.

5. El termini màxim perquè l'òrgan competent dicte la resolució del procediment serà de seixanta dies hàbils comptadors des del següent al de presentació de la sol·licitud i disposar de la documentació corresponent. Transcorregut aquest termini sense que la resolució haja recaigut, el silenci s'entendrà de caràcter positiu.

6. Una vegada estimada la sol·licitud, l'ajuntament la comunicarà a l'empresa o les empreses subministradores dels serveis compresos, per tal que siguen sabedores de la responsabilitat de l'administració i no efectuen tallis en els subministraments.

Article 4. Imprudència de la declaració de llar en situació de vulnerabilitat

En el cas que els serveis socials municipals informen que la situació objecte de l'anàlisi no és susceptible d'obtenir la declaració de vulnerable, l'ajuntament no admetrà a tràmit la sol·licitud per imprudència de la declaració, i quedaran expedites les vies de recurs corresponents.

Article 5. Ajuda en el pagament de la factura del consum energètic

1. Les ajudes concedides hauran de garantir sempre que en totes les llars en situació de pobresa energètica es garantirà un accés mínim a un subministrament d'aigua, electricitat, gas i altres fonts de combustibles energètics, que assegure una vida digna a tots els membres de la família.

Amb aquest objecte es desenvoluparà la normativa corresponent, que, ateses les particularitats de cada cas pel que fa a la situació econòmica i d'eficiència energètica de la llar, establirà les ajudes pertinents amb criteris de progressivitat.

2. Així mateix, els serveis municipals promouran el canvi de contracte de subministrament d'energia elèctrica a la modalitat de «bo social» sempre que el sol·licitant de la declaració de llar en situació de vulnerabilitat social reunisca les condicions per a acollir-se a aquesta tarifa reduïda.

3. Els departaments autonòmics responsables de l'aplicació de les polítiques socials publicaran anualment una única convocatòria que recollirà totes les ajudes destinades a paliar la precarietat energètica.

4. Als efectes del que hi ha disposat en l'article 187 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, els pagaments derivats de les ajudes reconegudes de vulnerabilitat tindran caràcter prioritari.

Article 6. Durada i renovació

1. La declaració com a llar en situació de vulnerabilitat social tindrà una validesa de sis mesos des del moment que siga confirmada i serà renovada si les persones integrants d'aquesta llar mantenen la seua situació i així és apreciat pels serveis socials municipals.

2. En el cas de l'emergència social dependrà del temps que aquesta situació es mantinga segons l'informe dels serveis socials municipals.

3. En qualsevol moment els serveis socials municipals podran verificar el manteniment de les circumstàncies que determinaren la declaració com a llar en situació de vulnerabilitat social. No aportar aquesta documentació, sense justificació, podrà determinar la revocació de les ajudes.

4. Totes les prestacions s'extingiran des del moment en què els perceptors deixen de complir els requisits que van determinar la situació. A aquest efecte, tots els perceptors tenen l'obligació de comunicar, en el moment que es produïska, qualsevol canvi en la situació personal, familiar o patrimonial que puga afectar la seua situació.

su presentación. La documentación que deberá acompañarse será la que corresponda conforme a la normativa reguladora de las situaciones y ayudas consiguientes.

3. En caso de que una empresa comercializadora de energía (agua, electricidad o gas) quiera cortar el suministro por razones de impago, deberá comunicar dicha circunstancia a los servicios sociales municipales para que estudien la situación del hogar en riesgo de situación de pobreza energética, de manera previa al hecho de que se efectúe algún tipo de restricción o corte en el suministro.

4. Los servicios sociales municipales actuarán en los términos que correspondan a la situación, y a tal efecto examinarán si concurren los requisitos y emitirán informe sobre el particular.

5. El plazo máximo para que el órgano competente dicte la resolución del procedimiento será de sesenta días hábiles a contar desde el siguiente al de presentación de la solicitud y disponer de la documentación correspondiente. Transcurrido dicho plazo sin que la resolución haya recaído, el silencio se entenderá de carácter positivo.

6. Una vez estimada la solicitud, el ayuntamiento la comunicará a la empresa o las empresas suministradoras de los servicios comprendidos, para que sean sabedoras de la responsabilidad de la administración y no efectúen cortes en los suministros.

Artículo 4. Imprudencia de la declaración de hogar en situación de vulnerabilidad social

Caso de que los servicios sociales municipales informen de que la situación objeto del análisis no es susceptible de obtener la declaración de vulnerable, el ayuntamiento no admitirá a trámite la solicitud por imprudencia de la declaración, y quedarán expedidas las vías de recurso correspondientes.

Artículo 5. Ayuda en el pago de la factura del consumo energético

1. Las ayudas concedidas deberán garantizar siempre que en todos los hogares en situación de pobreza energética se garantizará un acceso mínimo a un suministro de agua, electricidad, gas y otras fuentes de combustibles energéticos, que asegure una vida digna a todos los miembros de la familia.

A tal objeto se desarrollará la normativa correspondiente, que, atendiendo a las particularidades de cada caso por lo que respecta a la situación económica y de eficiencia energética del hogar, establecerá las ayudas pertinentes con criterios de progresividad.

2. Asimismo, los servicios municipales promoverán el cambio de contrato de suministro de energía eléctrica a la modalidad de «bono social» siempre que el solicitante de la declaración de hogar en situación de vulnerabilidad social reúna las condiciones para acogerse a dicha tarifa reducida.

3. Los departamentos autonómicos responsables de la aplicación de las políticas sociales publicarán anualment una única convocatòria que recogerá todas las ayudas destinadas a paliar la precarietat energètica.

4. A los efectos de lo dispuesto en el artículo 187 del Real decreto legislativo 2/2004, de 5 de marzo, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley reguladora de las haciendas locales, los pagos derivados de las ayudas reconocidas de vulnerabilidad tendrán carácter prioritario.

Artículo 6. Duración y renovación

1. La declaración como hogar en situación de vulnerabilidad social tendrá una validez de seis meses desde el momento en que sea confirmada y será renovada si las personas integrantes de este hogar mantienen su situación y así es apreciado por los servicios sociales municipales.

2. En el caso de la emergencia social dependerá del tiempo que esta situación se mantenga según el informe de los servicios sociales municipales.

3. En cualquier momento los servicios sociales municipales podrán verificar el mantenimiento de las circunstancias que determinaron la declaración como hogar en situación de vulnerabilidad social. La no aportación de esta documentación, sin justificació, podrà determinar la revocació de les ajudes.

4. Todas las prestaciones se extinguirán desde el momento en que los perceptores dejen de cumplir con los requisitos que determinaron la situación. A este efecto, todos los perceptores tienen la obligación de comunicar, en el momento en que se produzca, cualquier cambio en la situación personal, familiar o patrimonial que pueda afectar a su situación.

Article 7. Complementarietat de les ajudes

1. Podran optar a aquestes ajudes les persones o famílies en situació de vulnerabilitat o risc d'exclusió social al territori de la Comunitat Valenciana, i seran complementàries a les prestacions econòmiques individualitzades, sempre que no superen les quantitats establertes en la normativa emanada de la conselleria competent en matèria d'inclusió social, d'acord amb els criteris i les valoracions realitzades pel personal professional dels serveis socials.

2. En tot cas, la persona de la llar en situació de vulnerabilitat que haja presentat la sol·licitud hi haurà de fer constar que ha iniciat un tràmit semblant davant d'alguna altra administració pública o que n'és beneficiària.

Article 8. Pla de micromesures d'eficiència energètica

1. S'entén per micromesures d'eficiència energètica totes aquelles mesures que, pel seu cost i fàcil implementació, milloren i contribueixen a reduir la despesa energètica en les llars per tal de prevenir i combatre la pobresa energètica.

2. La futura Agència Valenciana d'Energia, en col·laboració amb les conselleries competents en la matèria, elaboraran i executaran un pla de desenvolupament de micromesures d'eficiència energètica en col·laboració amb les entitats locals i les organitzacions d'experts i de persones usuàries i consumidors. Aquest pla serà aprovat per la Generalitat.

3. El pla esmentat serà sotmès a una avaluació anual per tal de comprovar-ne l'eficàcia. Per a aquest fi es crearà una comissió de seguiment en què participaran les administracions locals i l'autònoma, com també experts en l'àmbit energètic i les organitzacions socials esmentades, per tal de poder ser sotmès a possibles millores.

4. Les intervencions compreses dins del pla de desenvolupament de micromesures d'eficiència energètica inclourà almenys:

a) Anàlisi de l'eficiència energètica de la llar i dels hàbits energètics dels que hi viuen, i proposta de micromesures d'eficiència energètica adaptada a les particularitats de la llar.

b) Anàlisi de les factures i els contractes dels serveis bàsics d'electricitat, gas i aigua i, si escau, de propostes per a abaratir els costos dependents del contracte.

c) Formació específica bàsica en eficiència i bones pràctiques energètiques.

En l'ajuda en el pagament en la factura del consum energètic es prioritzaran aquelles llars que s'acullen a una intervenció domiciliària destinada a assolir millores d'eficiència energètica.

CAPÍTOL III

Finançament de les mesures previstes en la llei

Article 9. Finançament de l'ajuda dels pagaments de la factura del consum elèctric i de mesures d'estalvi energètic

Es crearà el fons valencià per a l'eficiència energètica i de garantia de subministraments bàsics, que es nodrirà d'aportacions de fons públics amb càrrec a la Generalitat Valenciana, i d'aportacions d'altres institucions públiques d'àmbit europeu, estatal i local, que hauran de consignar anualment els pressupostos respectius, com també de les empreses subministradores d'energia, gas i aigua. Aquest fons, a més d'atendre situacions d'impagament de subministraments bàsics degudes a una situació de precarietat econòmica, també podrà oferir finançament per a l'aplicació de mesures d'estalvi i d'eficiència energètica; per a aquesta finalitat, el fons valencià per a l'eficiència energètica es desenvoluparà per reglament.

Article 10. Finançament dels plans de micromesures d'eficiència energètica

El finançament d'aquest tipus d'iniciatives correspon a la Generalitat Valenciana sense perjudici de l'obtenció de fons europeus i estatals.

Els fons europeus podran obtenir-se directament de la Unió Europea o indirectament, a través de l'administració central i de la implementació dels programes operatius (pluriregionals i de la Comunitat Valenciana) dels fons estructurals i d'inversió (EIE) corresponents al període de finançament 2014-2020 emmarcats en l'acord d'associació signat entre Espanya i la Comissió Europea per al període esmentat.

Artículo 7. Complementariedad de las ayudas

1. Podrán optar a estas ayudas las personas o familias en situación de vulnerabilidad o riesgo de exclusión social en el territorio de la Comunitat Valenciana, y serán complementarias a las prestaciones económicas individualizadas, siempre que no superen las cantidades establecidas en la normativa emanada de la conselleria competente en materia de inclusión social, de acuerdo con los criterios y las valoraciones realizadas por el personal profesional de los servicios sociales.

2. En todo caso, la persona del hogar en situación de vulnerabilidad que haya presentado la solicitud deberá hacer constar en ella que es beneficiaria o que ha iniciado un trámite semejante ante alguna otra administración pública.

Artículo 8. Plan de micromedidas de eficiencia energética

1. Se entiende por micromedidas de eficiencia energética todas aquellas medidas que, por su coste y fácil implementación, mejoran y contribuyen a reducir el gasto energético en los hogares para prevenir y combatir la pobreza energética.

2. La futura Agencia Valenciana de Energía, en colaboración con las consellerias competentes en la materia, elaborarán y ejecutarán un plan de desarrollo de micromedidas de eficiencia energética en colaboración con las entidades locales y las organizaciones de expertos y de personas usuarias y consumidores. Este plan será aprobado por la Generalitat.

3. El mencionado plan será sometido a una evaluación anual para comprobar su eficacia. Para tal fin se creará una comisión de seguimiento en la que participarán las administraciones locales y la autonómica, así como expertos en el ámbito energético y las mencionadas organizaciones sociales, para poder ser sometido a posibles mejoras.

4. Las intervenciones comprendidas dentro del plan de desarrollo de micromedidas de eficiencia energética incluirá por lo menos:

a) Análisis de la eficiencia energética del hogar y de los hábitos energéticos de los que viven en él, y propuesta de micromedidas de eficiencia energética adaptada a las particularidades del hogar.

b) Análisis de las facturas y contratos de los servicios básicos de electricidad, gas y agua y, en su caso, de propuestas para abaratar los costes dependientes del contrato.

c) Formación específica básica en eficiencia y buenas prácticas energéticas.

En la ayuda en el pago en la factura del consumo energético se priorizarán aquellos hogares que se acojan a una intervención domiciliària destinada a alcanzar mejoras de eficiencia energética.

CAPÍTULO III

Financiación de las medidas previstas en la ley

Artículo 9. Financiación de la ayuda de los pagos de la factura del consumo eléctrico y de medidas de ahorro energético

Se creará el fondo valenciano para la eficiencia energética y de garantía de suministros básicos, que se nutrirá de aportaciones de fondos públicos con cargo a la Generalitat Valenciana, y de aportaciones de otras instituciones públicas de ámbito europeo, estatal y local, que deberán consignar anualmente los respectivos presupuestos, así como de las empresas suministradoras de energía, gas y agua. Este fondo, además de atender a situaciones de impago de suministros básicos debidas a una situación de precariedad económica, también podrá ofrecer financiación para la aplicación de medidas de ahorro y de eficiencia energética; para esta finalidad, el fondo valenciano para la eficiencia energética se desarrollará por reglamento.

Artículo 10. Financiación de los planes de micromedidas de eficiencia energética

La financiación de este tipo de iniciativas corresponde a la Generalitat Valenciana sin perjuicio de la obtención de fondos europeos y estatales.

Los fondos europeos podrán obtenerse directamente de la Unió Europea o indirectamente, a través de la administración central y de la implementación de los programas operativos (plurirregionales y de la Comunitat Valenciana) de los fondos estructurales y de inversión (EIE) correspondientes al período de financiación 2014-2020 enmarcados en el acuerdo de asociación firmado entre España y la Comisión Europea para el período mencionado.

Els fons estatals per al finançament de micromesures d'eficiència energètica s'articularen mitjançant convenis i altres fórmules com és el cas de l'accés al fons nacional d'eficiència energètica.

CAPÍTOL IV

Procediments de tramitació i col·laboració amb les administracions locals

Article 11. Tramitació davant de les administracions locals

Les administracions locals posaran a disposició dels ciutadans els mitjans necessaris perquè aquests puguen sol·licitar la declaració de llar en situació de vulnerabilitat social per via telemàtica o presencial.

Article 12. Col·laboració entre la Generalitat i les administracions locals

La Generalitat garantirà el finançament de les mesures establertes en aquesta llei en col·laboració amb les diputacions i la resta d'entitats locals.

La Generalitat i les administracions locals establiran els canals de col·laboració i comunicació oportuns per a l'intercanvi d'informació, la gestió d'expedients i la tramitació dels pagaments, com també per a la resta d'actuacions que comporte el compliment de les disposicions d'aquesta llei.

La Generalitat habilitarà els mitjans tant humans com tècnics i econòmics suficients per a donar cobertura al conjunt de les actuacions derivades de l'aplicació d'aquesta llei.

CAPÍTOL V

Règim sancionador

Article 13. Infraccions

1. Les infraccions tipificades en aquesta llei podran donar lloc a la imposició d'una o més d'una de les sancions següents, sense perjudici de les quanties que, amb caràcter bàsic, estableixca la normativa estatal en la matèria:

2. Constituirà infracció greu:

a) El tall de subministraments a les famílies que, tot i estar acollides als preus voluntaris per al petit consumidor o a l'abonament social, no han abonat les factures corresponents a les entrades que deuen mentre estiga tramitant-se la sol·licitud de declaració de llar en situació de vulnerabilitat social.

b) No comunicar prèviament als serveis socials el tall de subministraments als quals es refereix l'article 3.3.

3. Constituirà infracció molt greu la reincidència a cometre, en el termini d'un any, més d'una infracció de la mateixa naturalesa en la mateixa població quan així ha sigut declarat per resolució administrativa ferma.

4. Seran responsables de les infraccions les empreses comercialitzadores.

Article 14. Sancions

1. En el cas d'infraccions molt greus:

a) Multa entre 15.025,31 i 601.012,10 euros.

b) Publicació, a través dels mitjans que es consideren oportuns, de les sancions imposades, una vegada que aquestes hagen adquirit ferma en via administrativa o, si escau, jurisdiccional, i també raó social de les persones jurídiques responsables i l'indole i la naturalesa de les infraccions.

2. En el cas d'infraccions greus:

Multa entre 3.005,07 i 15.025,30 euros.

3. Les quanties anteriors es trobaran, al seu torn, dividides d'acord amb l'esquema següent:

a) Infraccions greus:

– Grau mínim, entre 3.005,07 i 7.000 euros.

– Grau mitjà, entre 7.000,01 i 11.000 euros.

– Grau màxim, entre 11.000,01 i 15.025,30 euros.

b) Infraccions molt greus:

– Grau mínim, entre 15.025,31 i 210.000 euros.

Los fondos estatales para la financiación de micromedidas de eficiencia energética se articularán mediante convenios y otras fórmulas como es el caso del acceso al fondo nacional de eficiencia energética.

CAPÍTULO IV

Procedimientos de tramitación y colaboración con las administraciones locales

Artículo 11. Tramitación ante las administraciones locales

Las administraciones locales pondrán a disposición de los ciudadanos los medios necesarios para que estos puedan solicitar la declaración de hogar en situación de vulnerabilidad social por vía telemática o presencial.

Artículo 12. Colaboración entre la Generalitat y las administraciones locales

La Generalitat garantizará la financiación de las medidas contempladas en la presente ley en colaboración con las diputaciones y el resto de entidades locales.

La Generalitat y las administraciones locales establecerán los canales de colaboración y comunicación oportunos para el intercambio de información, gestión de expedientes y tramitación de los pagos, así como para el resto de actuaciones que conlleve el cumplimiento de las disposiciones de esta ley.

La Generalitat habilitará los medios tanto humanos como técnicos y económicos suficientes para dar cobertura al conjunto de las actuaciones derivadas de la aplicación de esta ley.

CAPÍTULO V

Régimen sancionador

Artículo 13. Infracciones

1. Las infracciones tipificadas en la presente ley podrán dar lugar a la imposición de alguna o varias de las siguientes sanciones, sin perjuicio de las cuantías que, con carácter básico, establezca la normativa estatal en la materia:

2. Constituirá infracción grave:

a) El corte de suministros a las familias que, estando acogidas a los precios voluntarios para el pequeño consumidor o al bono social, no hayan abonado las facturas correspondientes a los insumos adeudados en tanto esté tramitándose la solicitud de declaración de hogar en situación de vulnerabilidad social.

b) La no comunicación previa a los servicios sociales del corte de suministros a que se refiere el artículo 3.3.

3. Constituirá infracción muy grave la reincidencia en la comisión, en el término de un año, de más de una infracción de la misma naturaleza en la misma población cuando así haya sido declarado por resolución administrativa firme.

4. Serán responsables de las infracciones las empresas comercializadoras.

Artículo 14. Sanciones

1. En el caso de infracciones muy graves:

a) Multa de entre 15.025,31 y 601.012,10 euros.

b) Publicación, a través de los medios que se considere oportunos, de las sanciones impuestas, una vez que estas hayan adquirido firmeza en via administrativa o, en su caso, jurisdiccional, así como razón social de las personas jurídicas responsables y la indole y naturaleza de las infracciones.

2. En el caso de infracciones graves:

Multa de entre 3.005,07 y 15.025,30 euros.

3. Las anteriores cuantías se encontrarán, a su vez, divididas conforme al siguiente esquema:

a) Infracciones graves:

– Grado mínimo, entre 3.005,07 y 7.000 euros.

– Grado medio, entre 7.000,01 y 11.000 euros.

– Grado máximo, entre 11.000,01 y 15.025,30 euros.

b) Infracciones muy graves:

– Grado mínimo, entre 15.025,31 y 210.000 euros.

- Grau mitjà, entre 210.000,01 i 405.000 euros.
- Grau màxim, entre 405.000,01 i 601.012,10 euros.

4. La graduació de les sancions es farà tenint en compte la concurrència d'alguna de les circumstàncies següents:

- a) Que afecte un grup de persones pertanyent a un col·lectiu objecte d'especial protecció.
- b) L'incompliment reiterat de les prohibicions i els requeriments realitzats formalment.
- c) Que hi haja reiteració, per haver sigut sancionat per resolució ferma per la comissió d'altres infraccions tipificades en la normativa de protecció als consumidors, en els dos anys anteriors a la comissió de la nova infracció.
- d) Els danys i perjudicis causats als consumidors i als usuaris.
- e) La reparació dels danys i perjudicis causats als consumidors.

f) La rectificació de les irregularitats que han motivat la incoació de l'expedient.

5. Si, iniciat un procediment sancionador, l'infractor reconeix la seua responsabilitat i acredita haver rectificat les circumstàncies constitutives de la infracció comesa, tot això amb anterioritat al fet que es dicte la resolució de l'expedient, es podrà resoldre directament aquest, amb la imposició de la sanció corresponent a la quantia mínima de cadascun dels graus.

6. Si, resolt l'expedient, l'infractor ingressa la quantia de la sanció imposada dins dels quinze dies següents a la notificació d'aquesta, li serà descomptat un 20 % de l'import.

Article 15. Procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora

Correspon a la Generalitat, com a administració competent, la incoació dels expedients sancionadors, si bé els ajuntaments podran instar-la quan tinguen coneixement, per qualsevol via, de fets que puguen ser constitutius d'infracció.

En allò que no estiga previst en aquesta llei respecte de l'exercici de la potestat sancionadora en la matèria objecte de regulació, serà aplicable el que hi ha previst per a la iniciació, la tramitació i la resolució dels procediments sancionadors, i el que preveu la regulació general i comuna relativa a l'exercici de la potestat sancionadora de l'administració.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

La Generalitat podrà assignar recursos amb càrrec al fons de contingència dels pressupostos en el primer any d'aplicació d'aquesta llei.

Segona

El pla de desenvolupament de mesures de microeficiència en llars en situació de vulnerabilitat social desenvolupat en l'article 8 d'aquesta llei haurà d'aprovar-se abans que transcorreguen sis mesos des que entre en vigor.

Tercera

1. L'administració de la Generalitat durà a terme negociacions amb les companyies subministradores a fi de signar convenis sobre matèries com ara la millora en els hàbits de consum, l'eliminació de talls de subministrament en període hivernal o la contribució a l'estalvi energètic i a la implantació i el desenvolupament de les mesures de microeficiència.

2. En els termes dels articles 118 i 150.1 del Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes del sector públic, les administracions públiques de la Comunitat Valenciana incorporaran en els procediments de contractació de subministraments d'aigua, llum i gas condicions especials d'execució i d'adjudicació relacionades amb el finançament de projectes d'interès social i solidari, com així mateix per a cobrir les despeses de personal necessari per a la tramitació dels abonaments socials, l'anàlisi de les factures, propostes per a l'estalvi en habitatges i mediació en supòsits de persones en situació de vulnerabilitat.

- Grado medio, entre 210.000,01 y 405.000 euros.
- Grado máximo, entre 405.000,01 y 601.012,10 euros.

4. La graduación de las sanciones se hará atendiendo a la concurrencia de alguna de las siguientes circunstancias:

- a) Que afecte a un grupo de personas perteneciente a un colectivo objeto de especial protección.
- b) El incumplimiento reiterado de las prohibiciones y requerimientos realizados formalmente.
- c) Que exista reiteración, al haber sido sancionado por resolución firme por la comisión de otras infracciones tipificadas en la normativa de protección a los consumidores, en los dos años anteriores a la comisión de la nueva infracción.
- d) Los daños y perjuicios causados a los consumidores y usuarios.
- e) La reparación de los daños y perjuicios causados a los consumidores.

f) La rectificación de las irregularidades que han motivado la incoación del expediente.

5. Si, iniciado un procedimiento sancionador, el infractor reconoce su responsabilidad y acredita haber rectificado las circunstancias constitutivas de la infracción cometida, todo ello con anterioridad a que se dicte la resolución del expediente, se podrá resolver directamente este, con la imposición de la sanción correspondiente a la cuantía mínima de cada uno de los grados.

6. Si, resuelto el expediente, el infractor ingresa la cuantía de la sanción impuesta dentro de los quince días siguientes a la notificación de la misma, le será descontado un 20 % de su importe.

Artículo 15. Procedimiento para el ejercicio de la potestad sancionadora

Corresponde a la Generalitat, como administración competente, la incoación de los expedientes sancionadores, si bien los ayuntamientos podrán instarla cuando tengan conocimiento, por cualquier vía, de hechos que pudieran ser constitutivos de infracción.

En lo que no esté previsto en esta ley respecto del ejercicio de la potestad sancionadora en la materia objeto de regulación, será aplicable lo previsto para la iniciación, tramitación y resolución de los procedimientos sancionadores, y lo que prevé la regulación general y común relativa al ejercicio de la potestad sancionadora de la administración.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera

La Generalitat podrà assignar recursos con cargo al fondo de contingencia de los presupuestos en su primer año de aplicación de esta ley.

Segunda

El plan de desarrollo de medidas de microeficiencia en hogares en situación de vulnerabilidad social desarrollado en el artículo 8 de la presente ley deberá estar aprobado antes de transcurridos seis meses después de su entrada en vigor.

Tercera

1. La administración de la Generalitat llevará a cabo negociaciones con las compañías suministradoras con el fin de celebrar convenios sobre materias como la mejora en los hábitos de consumo, la eliminación de cortes de suministro en período invernal o la contribución al ahorro energético y a la implantación y desarrollo de las medidas de microeficiencia.

2. En los términos de los artículos 118 y 150.1 del Real decreto legislativo 3/2011, de 14 de noviembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de contratos del sector público, las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana incorporarán en los procedimientos de contratación de suministros de agua, luz y gas condiciones especiales de ejecución y de adjudicación relacionadas con la financiación de proyectos de interés social y solidario, como asimismo para cubrir los gastos de personal necesario para la tramitación de los abonos sociales, el análisis de las facturas, propuestas para el ahorro en viviendas y mediació en supuestos de personas en situación de vulnerabilidad.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Única

Mentre es crea la futura Agència Valenciana de l'Energia i se la dota dels recursos suficients, les funcions que li correspondran en l'àmbit local podran ser desenvolupades pels serveis municipals amb competències sobre la matèria.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Publicació i entrada en vigor

Aquesta llei es publicarà en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* i entrarà en vigor l'endemà que es publique.

Per tant, ordene que tots els ciutadans i totes les ciutadanes, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir aquesta llei.

València, 3 de febrer de 2017

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

DISPOSICIÓN TRANSITORIA

Única

Mientras se crea la futura Agencia Valenciana de la Energía y se la dota de los recursos suficientes, las funciones que le correspondrán en el ámbito local podrán ser desarrolladas por los servicios municipales con competencias sobre la materia.

DISPOSICIÓN FINAL

Única. Publicación y entrada en vigor

La presente ley se publicará en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* y entrará en vigor el día siguiente al de su publicación.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos y todas las ciudadanas, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley.

Valencia, 3 de febrero de 2017

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER